

[A. C. Mortensen.]

Lempelse til de Folk, som ikke har faaet konverteret; nu er det jo ingen egentlig Lempelse, det er blot en ny Henstand. Men dernæst vil det give Kreditforeningerne et saa urimeligt Arbejde, at det forekommer mig, man ikke kan paalægge dem det. Lad mig lige nævne et Par Eksempler. Hvis en Mand skylder Kreditforeningen 1 000 Kr. — der er i hvert Fald nogle Kreditforeninger, der har mange af den Slags Smaalaan —, saa er hans halvaarlige Renteydelse 22½ Kr., hvortil saa kommer Afdraget. Han vil kunne faa en Lempelse i hver af de 6 Terminer paa 4 Kr. Ganske vist skal man begære den, og det er muligt, at der er nogle, der lader være, men de fleste vil vel nok begære den. Og han skal saa i den første Termin efter, at han har faaet Lempelsen, betale en ekstra Rente paa 8 Øre, den næste Termin 16 Øre og saa fremdeles, indtil de 6 Terminer er gaaet, saa skal han betale 48 Øre i hver Termin. Lad os tage et noget større Laan, paa 8 000 Kr. Den, der har et saadant Laan, kan faa en Lempelse i hver af de 6 Terminer paa 32 Kr. Men han skal saa betale en ekstra Rente i første Termin paa 64 Øre; i anden Termin paa 1 Kr. 28 Øre og saa fremdeles, indtil han kommer op paa 3 Kr. 84 Øre pr. Termin. For disse Smaaørers Skyld vil man forlange af Kreditforeningerne, at de skal føre særligt Regnskab og paaføre samtlige Rentekvitteringer disse Øre i Rente for de Tusinder af Laantagere, der er i hver enkelt Kreditforening. Det forekommer mig, at det er for meget forlangt, det er for stort et Arbejde at byde Kreditforeningerne, og jeg skal derfor meget henstille, at man ikke fastholder denne Bestemmelse.

I det Lovforslag, der gik her fra Folketinget, var der en Paragraf, hvorefter der skulde ydes nogen Hjælp til de Husmandskreditforeninger, der har dobbeltmøntede Obligationer, som ligger i Udlandet. Her er et Spørgsmaal, det er nødvendigt at ordne. Det erkender Landstingsflertallet ogsaa i sin Betænkning, men en Hjælp maa ikke vedtages ved denne Lov. Her har Landstingsflertallet stemt Bestemmelsen ud. Jeg forstaaer ikke hvorfor, og i vor Indstilling er den med paa ny.

I Lovforslaget, som det gik herfra, var der en Bestemmelse om, at hvis en Landmand har et privat Laan, som Laantageren ikke har Ret til at opsigte i December Termin i Aar og det er for højt forrentet, faar han Ret til at opsigte det, saafremt Laangiveren ikke vil nedsætte Renten til 4 pCt. for den Del af Laanet, der ligger inden for 75 pCt.

af Ejendomsskyldvurderingen, og 4½ pCt. for Resten. Landstingets Flertal har ændret Bestemmelsen derhen, at den Rente, der maa forlanges, forhøjes med ½ pCt. Det er jo et Led i de Bestræbelser, som hele Lovforslaget fra Landstinget gaar ud paa, nemlig at hæve Renten her i Landet. Det ser ud til, at man venter, at naar Loven om Indlaansrenten i Banker og Sparekasser ophæves, vil Renten nøjes med at stige ½ pCt. Jeg tror, at man vil blive stærkt skuffet, at man inden ret længe vil opdage, at det forslaaer ikke. Men da vi holder paa, at vi skal hele Tiden have en lav Rente, foreslaar vi ogsaa at føre Lovforslaget paa dette Punkt tilbage til det oprindelige Lovforslag fra Folketinget.

Der var en Paragraf, der fastsatte, at Legater og lignende Institutioner, der opkøber Obligationer til Formueanlæg, kun maatte købe 4 pCt.s Obligationer. Denne Paragraf har man ogsaa slettet i Landstinget. Vi foreslaar den genindført, idet vi stadig har det Haab, at det skal lykkes at bevare en lav Rente. Men det er jo muligt, at det slaar fejl.

Dernæst var der en Paragraf om, at Renten i Landhypotekforeningerne, bortset fra Jysk Landhypotekforening, under visse nærmere Betingelser kunde nedsættes med ½ pCt. Ogsaa denne Paragraf har Landstinget strøget, og ogsaa den foreslaar Udvalgsflertallet igen indført.

Saa er der den allervigtigste Paragraf, den om Maksimalrente af Indlaan i Banker og Sparekasser. Det Spørgsmaal diskuterede vi jo grundigt her forleden Dag, og jeg skal derfor ikke i Øjeblikket sige meget om det. Efter det Lovforslag, der blev vedtaget her i Folketinget i Vinter, skulde Bestemmelsen forlænges til December Termin 1936, og jeg har stadig den Opfattelse, at det vilde være rigtigt at forlænge den saa længe, for at der kunde blive Ro om dette Spørgsmaal og Offentligheden blive klar over, at det virkelig var Meningen, at saa længe vi har de nuværende økonomiske Forhold, saa længe vi har det lukkede Pengemarked, skulde Renten holdes nede paa 3½ pCt.; saa vilde der sikkert igen være blevet Mulighed for den frivillige Konvertering. Men efter den Overenskomst, der blev sluttet med Venstres Førere, skulde Loven kun gælde til December Termin i Aar. Senere, da man sprang fra her, saa gik man ned til, at nu skal den kun gælde til 15. Juli, og Venstre har jo bundet sig ret stærkt over for de Konservative til ikke at være med til yderligere at forlænge denne Lov. Jeg beklager det meget, og jeg henstiller, at